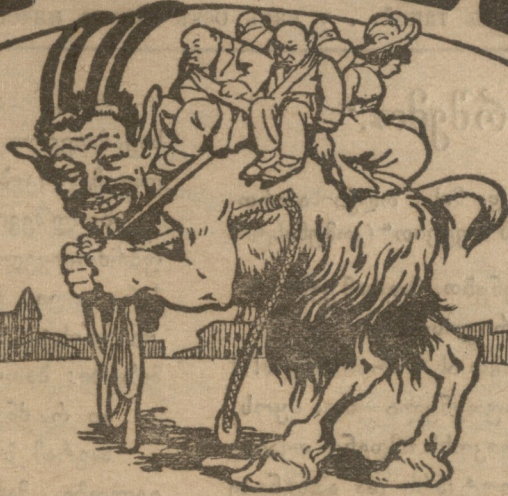

საქართველოს მემორიალი

ორი სალახი (უასაბი). Два мясника.

184

№ 33

1920 წ. ივლისის 11

993

პირველი. მი ეტო ტაკ დელიმ: ნაპრიმერუმ ბარან ნადა რეზილ... მი სპერვა ემუ რეზილ ბუ-
 დიმ, ა პატომ უკურა სნიმალ ბუდიმ... გოლი ბარან ნა ტაქკა პალაეილ, დლია შტოპი მისნოი
 ლაეკა ატპრაელოით, ა უკურა სეზე სახრანილ ბუდიმ... მი ტაკ დელიმ... ა ტი, ტავარიში, კაკ, ჰა?
 მეორე. Я не понимаю... какъ это?.. безъ чрезвычайки, что-ли, работаете?
 პირველი. კაკოი ჩრეზვიჩაიკ, ნიკაკოი ჩრეზვიჩაიკ მი ნე ზნაიმ...
 მეორე. Ну, брать, у васъ, я вижу, неправильно того... Безъ чрезвычайки никакъ невозможно,
 (იხილვ მეორე გვერდი)

потому—незаконно выходить. У насъ вотъ какъ: скажемъ чрезвычайка приговорила... ну, я иду за нимъ, то есть, за приговореннымъ, сзади, вотъ съ этимъ револьверомъ... прикладываю къ затылку, баць, и готово, ха-ха-ха! а дальше все такъ же, какъ и у васъ: снимаю шкур... то-бишь одежду и обувь... убитый трупъ на тачку, а одежду—себѣ, ха-ха-ха! Только безъ чрезвычайки никакъ не можно, потому,—это законъ такой... у насъ безъ закона ничего не бываетъ...

„ბათუმის გარშემო.“

„ბათუმი და მისი ოლქი საქართველოს ჩვენ მივეცი“ (კომუნისტი)

ამას ტრაბახით არ მოგახსენებთ, მაგრამ ყველაზე უფრო ძნელი ხელობა—ისტორიკოსობაა.

ოჰ, რა ძნელია, რომ იცოდეთ ისტორიის წერა!!!

საზოგადოთ ისტორია პირუთვნელი უნდა იყოს, ამისათვის კი საჭიროა ისტორიკოსს იმდენი თვალი მაინც ჰქონდეს, რამდენიც ფუტკარს და ამდენივე ყურიც თვალთან ერთად.

თუ ისტორიაში რაიმე ვერ განსჯვრიტე და აგრეთვე თუ რაიმე ვერ განსმინე, შენი მტერია! მშვიდობით მაშინ პირუთვნელობავე.

აი ახლაც, მთელი ქართული პრესა „ერთობიდან“ დაწყებული ვიდრე „სახალხომდე“ და იქითაც დაჟინებით გაიძახიან:

— ბათუმი და მისი, ოლქი ქართველმა დემოკრატიამ ბრძოლით, დისციპლინით, თავგამოდებით და გონივრული პოლიტიკის წარმოებით მოიპოვაო. მე კი ვამბობ:

— ბათუმი ქართული კომუნისტების ნაბოძებია.

ამ ჩემს აზრს წარმოიდგინეთ თვით კომუნისტებიც კი არ უარყოფენ.

ამ გარემოებას ისინი „ხაზსაც უსვებენ“.

უკუ ვაგდოთ, მოქალაქენო, თავმოყვარეობა და საქმეს ისტორიკოსის თვალთა ხედვის ისრით შევხედოთ.

1917 წელს დღევანდელი კომუნისტები სოციალ-დემოკრატები იყვნენ და სხვა სოციალ-დემოკრატებისგან გასარჩევათ თავის თავს „ბალშევიკებს“ ეძახოდნენ. სხვებიც ასე ეძახოდნენ მათ.

აი ამ ბალშევიკებმა იმ 1917 წელს ქალაქ ბრესტ—ლიტოვსკში გერმანელებთან შეჭვრეს ზავი, რომელსაც სხვა ხელშეკრულებათაგან გასარჩევათ ეწოდა „პოხაბნი მირ.“ (ქართულად „სასახელო ზავი“).

ვინაიდან თათრები გერმანელების მოკავშირენი იყვნენ, მათი გულის მოსაგებათ ბალშევიკებმა ოსმალებს ბათუმის, არტანის და ყარსის ოლქები უფეშქაშეს.

ღიახ, გერმანელების მოსამადლიერებლათ მის მოკავშირე თათარს ბათუმი და მისი ოლქი საჩუქრად უბოძეს.

როგორც ხედავთ აქ აშკარათ სჩანს ბალშევიკების სურვილი: ბათუმი და მისი ოლქი საქართველოს დარჩენოდა.

ეს „პოხაბნი ზავი“ მათი პირველი ცდა იყო საქართველოს გასაბედნიერებლათ. .ღიახ, ამას მე დაგიმტკიცებთ.!

ბალშევიკებმა იცოდნენ, რომ საქართველო უბრძოლველათ არ დასთმობდა ბათუმს და რომ ქართველი ხალხი ბრძოლაში გამორწოთობილიყო, კომუნისტებმა გაუჩინეს ბრძოლის გასახადებელი მიზეზი: ბათუმი თათრებს გადასცეს.

აი რა ძნელია ისტორიულ ხლორთებში გარკვევა!

მაგრამ ბალშევიკების საქართველოზე მზრუნველობა მარტო ამით არ დასრულებულა. ამით მხოლოდ დაიწყო.

ბალშევიკებმა ჩინებულათ იციან, რომ რაც უფრო მეტი საფრთხე მოეღის ერს, მით უფრო ეწრთობა მისი ორგანიზმი, მით უფრო კაქღება და საოკლდედება მისი გული. ეს აქსიომაა!

ამიტომ, როგორც კი დაიწყო ბათუმის გარშემო ომი ქართველთა და თათართა შორის, ბალშევიკებმა ჩვენი ენერჯის გამოსაცდელათ და ჩვენი ხსნათის განსამტკიცებლად **ცხინვალის რაიონში პირველი აჯანყება მოგვიწყვეს.**

უბრალო მაყურებელი ამ აქტს მოლაღატეობათ, ზურგში მახვილის ჩაცემათ, სამშობლოს გაყიდვათ, ვერაგულ საქციელათ და სხვა ამ გვარ არა სასახელო მოქმედებათ ჩასთვლის, მაგრამ მე, როგორც ისტორიკოსს, არ შემშვენის ეს საერთო აზრი გავიზიარო.

ბათუმის დასახსნელათ გამგზავრებული სახალხო გვარდია ცხინვალს ეკვეთა. იქ კი ბათუმის ფრონტზე ქართველი მეომრები უთანასწორო ბრძოლაში სისხლიდან იცლებოდნენ.

ქართველმა დემოკრატიამ, როგორც მოგეხსენებათ დააცხრო ცხინვალის აჯანყება. გვარდია გაემართა ბათუმისაკენ. ცხინვალის აჯანყების მოწყობა და ახალგაზრდა გვარდიის მიერ მისი ჩაქრობა, ბალშევიკების პირველი გამარჯვება იყო. მართალია, მათ დიდძალი რუსული ფული და ქართული სისხლი დაეხარჯათ ამ ცხინვალის პირველ გაკვეთილზე, მაგრამ გვარდიას საქმაო გამოცდილება ბრძოლისა შესძინეს და ეს ხომ ხუმრობა საქმე არ იყო.

ცხინვალიდან ბათუმისაკენ გამგზავრებული რაზმი ვალიკო ჯულელისა ბალშევიკებმა კინაღამ მიუშვეს ბათუმამდე. რაზმი უკვე სამტრედიაში იყო მისული, რომ ბალშევიკების გულში კვლავ გაიღვიძა საქართველოს სიყვარულმა, კიდევ მოისურვეს ახალი გაკვეთილის მიცემა და **მოახდინეს სამეგრელოს აჯანყება.**

გაბალშევიკებულო მეგრელები გაიძხოდენ:

— ვერ მოგვატყუებს საქართველოს მთავრობა, თათრები ჩვენი ძმები არიან, ჩვენ იმათთან საჩხუბარი არაფერი გვაქვს, ჩვენ იმპერიალისტები არა ვართო.

მეგრელების ასეთ განვითარებაზე, რა თქმა უნდა ბოლშევიკებს დიდძალი რუსული ფული და ქართული სისხლი დაეხარჯა, მაგრამ ისინი სხვისას არასოდეს არაფერს არ ზოგავდენ, რისთვისაც ისტორია საბოლოო ფურცელზე მათ დიდ მადლობას ეტყვის.

თფილისის გვარდია ბათუმის გზიდან სამეგრელოსკენ მიბრუნდა აჯანყების ჩასაქრობათ, ხოლო ბათუმის მიდამოებში ქართველი დემოკრატიის სისხლი უხვად იღვრებოდა უთანასწორო ბრძოლაში.

მკითხველი, რომელიც მხოლოდ იმას უჯერის რასაც თავისი თვლით ხედავს, სამეგრელოს აჯანყებას ქართველ კომუნისტებს მოლაღატეობათ, ზურგში მუხანათურათ, სამშობლოს გაყიდვათ იუდაისკარიოტელობათ და სხვა ამგვარ არა სასახელო მოქმედებათ ჩაუთვლის, მაგრამ მე, როგორც ისტორიკოსს, რასაკვირველია არ შემფერის ამ ახირებულ მოქალაქეთა ფსიხოლოგიურ ფერხულში ჩაშბა.

ჩემი აზრით ბოლშევიკებმა იმისთვის მოატყუეს მეგრელები, იმისთვის დახარჯეს მათზე იმდენი რუსული ფული და იმისთვის მიუსიეს მეგრელები ისედაც სისხლიდან დაცლილ მოძმე ხალხს, რომ უფრო მეტი გამოცდილება შეეძინა, როგორც ქართველ ხალხს, ისე მის მხედრობასა და მთავრობას.

მრავალ რიცხოვანმა და გამარჯვებულმა ოსმალომ აიღო ბათუმი, მისი ოლქი და გურიის ნაწილი.

ქართული ბოლშევიკები სიხარულით ცას ეწეოდენ (რუსულები მით უმეტეს!) ისინი ამბობდენ:

— აი ახლა მიეჩვევიან ბრძოლას ქართველები, ახლა შეიძენენ ნამდვილ სამხედრო გამოცდილებასო.

მაგრამ ხომ მოგეხსენებათ ქართული ანდაზა: „სწავლა კაცს სიბერემდის არ მოსქარბდებაო“.

საქართველო ბოლშევიკებს ისე უყვარდათ, რომ მარტო ამ ორ გაკვეთილს მას ვერ აკმარებდენ. მსხვერპლს ისინი არასოდეს არ ერიდებიან.

და აი, როცა ქართველი ჯარი ჩოლოქის მიდამოებში თათრის ბრბოებთან სამკედრო სასიცოცხლო ომს აწარმოებდა, ბოლშევიკები მის ზურგთ უკან, აფხაზეთში ახალ აჯანყებას აწყობდენ, მდინარე კოდორთან თავისი მეგობრების, თათრის დესანტის გადმოსხდომასაც შეუწყვეს ხელი, რომ ამით უფრო განევითარებიათ ქართველი ხალხის ბრძოლის ენერგია.

ქართველმა დემოკრატებმა რა თქმა უნდა ეს

გამოცდაც დაიჭირა და ბოლშევიკების ბრბოები ტუაფსეს იქით მთებს გადაღმა გადაჰყარა.

უბრალო ქართველი ამ აჯანყებასაც მოლაღატეობათ ჩაუთვლის ქართველ კომუნისტებს. მაგრამ როგორც ისტორიკოსს, უფლება არა აქვს ეს აზრი გავიზიარო. ისინი ე. ი. ქართული კომუნისტები სოხუმის აჯანყებასაც იმისთვის აწყობდენ, რომ ქართველ დემოკრატიას საფარჯიშო საქმე ჰქონოდა.

თათრის ჯარი ბათუმის ოლქიდან ჯაფახეთსა და ბორჩალოში შემოიჭრა. ბრძოლის ფრონტი თფილისის ახლო შემოიხზა. ქართველი დემოკრატია გააფთრებით იბრძოდა.

რასაკვირველია არც ბოლშევიკები ცხრებოდენ. საქართველოს გასამხნეველათ მათ მოაწყვეს დუშეთის აჯანყება. საშა გეგეჭკორი მეგრელ-სვან-ლენჩხუმელ ყაჩაღთა რაზმით ჩრდილო კავკასიაში გადავიდა, იქ (კავკასიაში) ფილიპე მახარაძის ლოცვა-კურთხევა მიიღო და დარიალის მხრიდან საქართველოს შემოესია.

დღევანდელი ოთარ-ბეგი კიროვისა, სერგო ქავთარაძე მაშინ, როგორც ამბობდენ, დიდი ჩემოდნით რუსულ ფულებს ანაწილებდა აჯანყებულთა შორის. ამგვარათ თავისი წვლილი თითქმის ყველა კომუნისტს შეჰქონდა საქართველოს განმტკიცების საქმეში.

ქართველ ხალხს დიდი ენერგია და შრომა დაეხარჯა ამ ყაჩაღთა ბრბოების უკუქცევისა და განადგურებაზე, მაგრამ გამოცდილებაც დიდი შეიძინა, რასაც ასე დაუზოგველად ცდილობდენ ქართველი კომუნისტები.

არც ამით დამთავრებულა ქართულ კომუნისტების ღვაწლი საქართველოს წინაშე.

იმათი მეოხებით მოეწყო საერთო აჯანყება საქართველოში შინაური ფრონტის გამოსაცდელათ.

იმათი მოღვაწეობით გაჩაღდა საქართველო—ადერბეიჯანის ომი.

იმათი მოღვაწეობით მოხდა სამხედრო სასწავლებელზე თავდასხმა.

იმათი მეოხებოთ დაიწყო და განვითარდა ოსეთის მესამე აჯანყება.

იმათი დაუღალავი შრომით მზადდება მომავლისათვის არა ერთი და ორი მსგავსი წარსულისა გაკვეთილი ჩვენი ქვეყნის საკეთილდღეოთ.

მადლობა ღმერთს, რუსული ფული ჯერ კიდევ უხვად მოეპოება ქართულ კომუნისტებს.

ამგვარათ, ბოლშევიკ—კომუნისტებმა საქართველოს განსამტკიცებლათ ჩვენი ქვეყნისათვის მძიმე სა და ჯოჯოხეთურ პირობებში მოგვიწყვეს:

- 1) ცხინვალის პირველი აჯანყება.
- 2) სამეგრელოს აჯანყება.
- 3) აფხაზეთის აჯანყება.
- 4) დუშეთის აჯანყება.

- 5) საერთო შინაური აჯანყება.
- 6) სამხედრო სასწავლებელზე თავდასხმა.
- 7) აღირბეიჯანთან ომი.
- 8) ცხინვალის მესამე აჯანყება.
- 9) აქარის აჯანყება და სხვა მრავალი.

და დღეს, როცა ბათუმი და მისი ოლქი საქართველოს დაუბრუნდა, ნუ თუ გამოჩნდება ისეთი უმადური ქართველი, რომელიც იტყვის: ბალშევიკ-კომუნისტებს საქართველოს განთავისუფლების საქმეში თავისი ღვაწლი არ მიუძღვითო.

ასე ძნელია, მოქალაქენო, ისტორიულ ლაბირინტში გზის გარკვევა.

ისტორიკოსი.

შექანჯალეების ლექსები.

ალილუია, ალილუია,
 ალილუია ხუკესო...
 ეხლა რით ჰყოლავ მუცელსო?!
 ალილუია, ალილუია.
 ალილუია შენ ღმერთო.
 მომხედვე ჰკუა წამერთო.
 აჰა, ჰკუიდან ვიშლები.
 ცხვირზე ამომდის ვაშლები...
 მცირეა, დამხურეთ თავშლები...
 არ მოგწონთ თქვენ შეშლილები...
 და არც შექანჯალეება...
 მაგრამ ტყუილად ირჯებით!..
 აღიდეთ ყველამ გიჟები...
 აღიდეთ!—მათ ჰკვა დაკარგეს...
ჰკვა ჰქონდათ და ის დაკარგეს...
თქვენ რა გაქვთ? რაღა დაკარგეთ.
 რაც არ გაქვთ, მას ვერ დაკარგავთ.
 ჩვენ ცხვირის წვერზე ხეს დავრგავთ...
 ეხარობ, არაინ ჩვენ არ გვგავს.
 ჩვენ ქვეყნად ტოლი არსად გვყავს...
 აბა! აღიდეთ გიჟები...
 აზავთებული ვაჟები...
 გავიძროთ ფეხზე სანდლები...
 ეხლა ვადიდოთ ჩვენ ღვდლები
 საეკლესიო კრებული
 ქრისტესგან შავ-კუბრ ცხებული—
 შავ ზრახვით აცეცხლებული...
 გამკიცხავენ, მეფიქრება,
 მაგრამ ფეიცავ, იგი კრება—
 ეხლაც ტვინში მძლეთ მექრება..
 არ დავწერო არ იქნება..
 ერთხელ მხოლოდ ისიც ცხადში.
 ისიც ცხადში არ სიზმარში,
 ქვემოდ, ქაშვეთის ტაძარში
 ქართველ მღვდელთა ვნახე კრება.
 (ფეიცავ ეხლაც გულს მეყრება..)
 ფრთხილად! არვინ წამისიო?

ეს კრება საეკლესიო,
 ჰფუ! შერცხვეს უკეთესიო,
 მსგავს ვერ სჭვრეტ, რაგინდ ეძიო.)
 ტახტზე იჯდა ლეონიდი,
 სულ გრძელობით მყარი, დიდი...
 მარჯვნივ ამვროს ჯდა... ურბნელიც,
 ვსჭვრეტლი, ვსტკებოლი სულ-ბნელი, —
 მარცხნით იმერთა ნაზარი...
 მოხუცი ტკილი, ნაზ არი...
 ვით დეზეტირთა ბაზარი,,
 კრება სჯდა ანაზანზარი..,
 ჰქუხდა, დრტვინავდა, გრგვინავდა,
მუცლის შესახებ ღრინავდა,
 მათ თვალში რისხვა ბრწყინავდა,
 ეს მეტად მე მაშინებდა...
 ღვდლები რომ შეგვაგინებდა
 კრებული გაიცინებდა ..
 ბევრს რამ ვეტყვი, ვინც მოიცლის...
 ათას ცხრაას შეიდმეტი წლის
ღებულებებს სწრაფლ ეკვთეს,
 და ასე გადააკეთეს:
 ოთხ ფორმულით არჩვენები
 მოსრეს, დაუშინეს ქვეები,
 სთქვეს: „აწ კათალიკოსები,
 ყველა: -- ებისკოპოსები,
 მღვდელ-მთავრები, და თვით ღვდლები,
 (ერის ბქენი და კელლები)
 კრებულს რათ ავარჩევით?
 ჩვენ დავნიშნოთ გვირჩენია—
 — წარმოადგინონ თხოვნები,
 და ღირსი კი ვინც იქნები,
 ლეონიდი ხელს დაგადებს,
 მორწმუნეთ უწინადადებს
 რომ ის პირი აირჩიონ...
 თუ ვინდ შავი თეთრს არჩიონ...
ძირს არჩევა ოთხ ფორმულით!
 უზრუნველ რად არ გვყვეს ფულით?
 მორწმუნეთ რეფერენდუმი
 არ გვსურს... არ გვაძლებენ დუმიტ!...
 სჩანს, ერი ვახდა ველური,
 არ გვსურს კოლევიალური
 ორგანონი... სთქვეს და მოსპეს!
 რაღას ეტყვიან მეუფეს?!
 სევდა მტანჯავს ეგზომ მწველი,
 რომ ბრაზისგან სულ ცხვირს ვწველი.
მღვდელ მთავრებს შეუზღუდველი
 მიანიქეს იქ უფლება...
 და შექმნეს მყის მონარქები...
 მიტომ მინდა მათ ვკრა რქები...
 ზოგს მუშტები, ზოგს ჩლიქები...
 (როგორ გაძვირდა ჩულქები?)
 გაიგე ძმავ იავორა?
 დაადგინეს: ანაფორა

ყველგან ატარონო ღვდლებმა...
 (ისინი კი სჯამოს მგლებმა?)
 ეს უნდა უთხრა ბურბულოს:
 ისევ უნდა ვიმარხულოთ
 იქ აი, რა დაადგინეს:
ყველა მარხვა აღადგინეს,
 რადგანც ურწმუნო მორწმუნეთ,
 ხორცი ველარ დაუთრგუნეს,
 აღდგესო ისევ მარხვები.
 (ხომ მოგწონთ მათი ზრახვები?)
 დღეს სოფლებში ძმავ მორწმუნე,
 ამაში შენ დამერწმუნე
 ხორცეულს სჯამს დღე-და-ღამე,
 და ქონისგან თურმე გიყოფს,
 ვიმარხულოთ ისევ გვიჯობს,
 სულ ყველა დიდი მარხვები—
 (თუნდაც ვჯამოთ უმი ქვები)
 ვიმარხულოთ ოთხშაბათი,
 გადაგვრჩება ყველი ათი.
 ხანდისხან ღვდლებს გაუხსნილოთ,
 ჩვენ ჩავიმხრალ-ჩავიწნილოთ,
 ვიმარხულოთ პარასკევი,
 ვღეჭოთ მშიერ კუჭზე კევი,
 ხორცი ვტანჯოთ, ხორცი ვგვემოთ,
 ხორცეულს ნუ უმცნობთ გემოს.
 და მით სული გაგაბრწყინოთ...
 დღეს მშიერ მღვდლებს მოუღბინოთ)
 მონარქისტულ ეკლესიას
ჩაუყარეს საფუძვლები...
 მოენატრათ ბატკნის ძვლები...
 საკურთხები და ღვეძლები...
 ხაჭაპურები, კვერცხები.
 რავქნათ, თუ ღვდლებო ვერ ძღვებით,
 შამოგეცალათ მორწმუნე,
 ეხლა კი უფრო მერწმუნეთ
 ასე დააფრთხობთ მორწმუნეთ
თქვენ ისევ ის ხართ, რაც იყავით,
ამით მორწმუნეთ გარიყავთ
 დღეს თქვენს ერს დემოკრატიულს,
 სძღვნით წესრიგს თლად მონარქიულს...
 მაშ.. აბიბინდით ტყე-ველნო...
 და თქვენ კი კათაკმეველნო,
 სჯობია, დროზე განვედით,
 ნუ სტანჯავთ თავ ტყუილ იმედით.
 სკოლებს ხელ ნუ უფათურებთ,
 კმარა რაც აუბედურეთ...
 კვლავ ვასწავლოთ საღვთო სჯული?
 (თუუ! კი გაწყდა თქვენი რჯული!)
 იქ ჰკვა თხელ მამინაშვილმა,
 ერის ხორცმეტ უშნო შვილმა,
 უქმეებო აღადგინა
 სულ გაკიცხა, სულ აგინა
შოვინისტი მინისტრები,

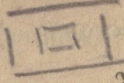
უქმეების მკაცრი მტრები,
 და დაუკრეს ერთხმად კვერი...
 და რომ ხშირად სეფისკვერი
 სჯამონ, შეიფურჩქნონ წვერი,
 უქმე ყველა აღადგინეს...
 იღრიალეს, მოიღბინეს...
 ბევრი იცნობთ იმას მგონი:
 გიჟი შამა იასონი—
 იასონი კაპანაძე
 ვერსად ნახოთ ქვეყანაზე
 მის საბადლო, მისი მსგავსი.
 (შევაჯამე ქვა და ხავსი)
 სთქვა: „მამანო! ნიაღვარი,
სეტყვა, ქარი, თუ რაც არი
მიწისძვრამ რომ მოსპო გორი,
 (არ გეგონოთ თქვენ ეს ჰორი)
 ეს ურწმუნოთ ბრალიაო...
 რომ არ გწამთ უფალიაო,
 ყანას მომკის კალიაო.,
 ქმრებს ლალატობს ქალიაო...
 ნაცვლად ღვდლმა იმერელმა,
 მოსასმენად საყვარელმა
 ლოცვის კითხვით დაგვიმტკიცა,
 თუ რწმენა ვით გაიმტკიცა
 იმერეთში მორწმუნენმა...
 და სთქვა ეს იმ შესარცხვენმა:
 ჩვენში დადის ქალებიო,
 სოფლად ფეხშიშველებიო,
 ლოცვით, ხოხვით, ცრემლთა ვრქვევით,
 აღმა-დაღმა, ზევით, ქვევით,
 და ერს ღმერთს ავედრებენო,
 მიტომაც იმარჯვებენო,
 ჩვენი ლოცვით ჩვენი ჯარი...
 ჩარი, რამა, ბოშო, ჩარი...
 გავაგოროთ ფანჯი ჩარი,
 არ მოვიდეს იაგნები,
 თორემ ნაწყენი ვიქნები...
 ღვდლებმა შექმნეს წმინდანები
 (კისერში მათ ხმალ-დანები)
 და რა ნახეს ხალხი სოფლად,
 უბატრონოდ, საწყლად ობლად,
 წმინდანები მიუსიეს..
 ამაგრებენ ეკლესიას...
 მწამს, ჰორი არ გეგონებათ,
 დაადგინეს, რომ ქონება,
 რაც კი ქონდა ეკლესიას,
 შევადგენთო იმის სიას,
 დაგვიბრუნდეს ისევ ჩვენო,
 (ეჭვ, ღმერთმა თქვენ შეგაჩვენოს)
 ხალხის დოვლათს ვინ მოგართმევთ.
 მუქთად ლუკმას არვინ გაქმევთ,
 რა გინდ იწუწუნ-იტროთ!
 თუ ვისთვისაც ხართ საჭირო,

(არ სალხინო და საჭირო)
 ემსახურეთ და ის გაქვეს..
 ის ჩავაცმევს, იგი გასმევს,
 რა უყოთ, თუ აღარ გეყოთ...
 რა ვქნათ თუ ვერ გაიბეყოთ
 ძველებურათ თქვენ მუცელი..
 აღარ არის დღეს დრო ძველი..
 სხვა ღმერთი გეყავს სალოცველი...
 შემიწუხდა სული-გული.
 მომაშველეთ, გთხოვთ ყინული...
 აბა მსხალი, დული, დული..
 დავაწყნარეთ ყველა ოსი. ...
 მხოლოდ სთქვეს: ებისკოპოსი
 ვერც აწ შეირთავს ცოლსაო,
 ერთი ცოლი მას რას არგებს,
 გაიჩენს წყვილს და ტოლსაო,
 ჰაველე მოციქულს თუმც უთქვამს:
 „ქმარ იყავთ ერთი ცოლისა;
 მაგრამ ჩვენს ებისკოპოსებს
 შადა აქვთ ბევრთან წოლისა....
 ხომ იცი, შენ კიკოლაო,
 ჩათრევას სჯობს ჩაყოლაო...
 გადასწყვიტეს სახელმწიფოს
 ეკლესია გამოეყოს...
 და უარი არა ვინ ჰყო
 რწმენას თავისუფლებასო..
 ეკლესიის ქონებაზე
 კვლავ ვიტოვებთ უფლებასო..
 იცი, სოსიკო, გოგია?..
 იქ შექმნეს დემაგოგია,
 ლეონიდემ მღვდელ-მთავრებით:
 სთქვეს: „ხალხს არ ვემსახურებით“
 არცა-ვწირავთ, არც ვიუქმებთ,
 თუ ეხლავ არ გააუქმებთ
 არჩევნებს ოთხ-ფორმულიანს!!
 აბა, წმინდანთ და მადლიანთ,
 მამებს უარს ვინ კადრებდა..
 სულ, ყველანი ნეტარებდა
 და გაუხთენ მათ თანახმა...
 და ახტუნეს აღმა-დაღმა,
 იმათ კრება სამღვდლოთა...
 სთქვეს: კვლავ მღვდელმა თუ ილოთა,
 ჩიქრს მოგვცხებსო, შეგვარცხვენსო,
 ტოლუმბაშათ ნუ დავდგებით,
 ნურც მივიღებთ ნურვინ ძღვენსო,,
 მხოლოდ მოგვცენ ჯამაგირი,
 რომ ავიღოთ მალა ცხვირი,,
 (საკურთხს არ გვიწვდება პირი)
 ვართ ყველაო ანატირი.....
 და რა სასოწარკვეთილი
 ანატირი, აცრემლილი,
 ლეონიდემ ნახა კრება,
 ადგილით წამოიქრება,

კრებულს ასე ანუგეშებს:
 „ნუ სწუხბთ, ნურვინ ნუ იგვენებთ,
 უიმედო ნუ იქნებით,
 მომდის მორწმუნეთ თხოვნები,
 სჩანს დღითი-დღე მრავლდებიან.
 დახმარებას გვიბრდებიან—
თუმც ურწმუნო ერობები,
 ხშირად გზაზე გველობება...
 თუ ჩვენს შორის გვექვეებათ
 თუ არს ვინმე, ვსთქვათ ურწმუნო,
 ვალი არის რომ იზრუნოთ
 მყისვე მე აქ მომახსენოთ...
 რომ ურწმუნოს გზა უჩვენოთ..
 დავრჩეთ გულ დანამშვიდები
 დავრჩეთ გულ დანაშუშები..
 დაფაცურდენ ჯაშუშები..
 და დემოკრატ ღვდლებს ზვერავედენ,
 უბის წიგნი, იწერავდენ...
 კამათლებო! აბა ჩარი...
 ჩარი, მარღე თანჯი—ჩარი..
 ხომ ხედავ, რომ მე ვიქქარი..
 დამიბერავს თავში ქარი
 გამივამდება თანქარი...
 ვიშ, ვათავებ, ცოტა მრჩება:
 გერასიმე არ დამრჩება
 იმნაიშვილად ცნობილი...
 მისგან ბევრჯერ მოვისმინე
 სიტყვა მღვდლებისათვის ტკბილი...
 და დემოსის მართველებს კი
 ხშირად გაკრა აქ-იქ კბილი,
 გერასიმე იმნაშვილი,
 „უჩიტელ“ მამინაშვილი,
 რაც მამანი, იგიც შვილი
 მასთან გიორგ დავიდოვი..
 კრებულთ საბჭოს სეკრეტარი..
 ჰკვაზე შეცდა ის ნეტავ რით?
 სჯობს მივბეგვოთ იგი ყავრით..
 თითქმის იგი მორწმუნეობს,
 ღვდელ მთავრებთან კი ბუზმენტობს,
 სადაც ნაირად აგენტობს
 „საიდუმლოებს“ აგროვებს,
 და ვისაც კი ის უდროვებს,
 სადაც ჯერ არს მოახსენებს.
 ერთგულობას მით უჩვენებს..
 კამათლებო! შაში. შაში!
 გამიცვიდა ტვინი ჰკვაში,
 ჯავრით ცხვირი გახდა გრძელი..
 და ნელ-ნელა ხელით ვწველი..
 ხომ არ გინდათ ერბო-ყველი?!

შექანჯალბული.

პატარა ფელეტონი. მოსალოდნელი უბედურება.

უნდა მოგახსენოთ, რომ მე ამიერკავკასიის პარტიოტი არ ვახლავარ. ჩემი ასპარეზი ორში ერთია: ან მსოფლიო, ან საქართველო.

მიუხედავად ამგვარი პრინციპიალური შეხედულებისა მე მაინც ძლიერ მაფიქრებს ჩვენ მეზობელ რესპუბლიკათა ბედი. აღიზნების მიერ უმანკოების, (ანუ უკეთ ვსთქვა დამოუკიდებლობის) დაკარგვა ლახვარივით მოხვდა ჩემს გულს, ხოლო მოსალოდნელი შეტაკება სომხეთსა და აღიზნების შორის მწარე ფიქრებით ავსებს ჩემს არსებას.

შეტაკება და სისხლის ღვრა კი ამ ორ მეზობელ და მოძმე ერთა შორის პირდაპირ აუცილებელია.

ისეთი რთული საკითხი დაისვა ორ მეზობელ მოსიყვარულე და მონათესავე ერთა შორის, რომლის გადაჭრა მხოლოდ და მხოლოდ ხშირით შეიძლება, ვინაიდან აქ სხვა საზომი ყოველად მიუღწეველი და გიმოუსადგვარია.

მე მოგახსენებთ გაცვლა-გამოცვლის საკითხის შესახებ.

როგორც ვაზეთები გვაუწყებენ სომხეთსა და აღიზნების შორის საკითხი აღიძრა ტყვეების გაცვლის შესახებ. სომხეთს დატყვევებული ჰყავს კომუნისტები, ხოლო აღიზნების დაშნაკაცანები. საქირთა მათი გაცვლა-გამოცვლა.

გაცვლა-გამოცვლის საკითხში, როგორც მოგახსენებთ ეკვივალენტის როლს ფული ასრულებს და მიუხედავად ფულის ფასის სხვადასხვაობისა მაინც მოსახერხებელი ხდება ერთი მეორის შეფარდება და კურსის აღდგენა.

მაგრამ დამერწმუნებით რამდენათ ძნელი უნდა იყოს დაშნაკაცანისა და ბოლშევიკ-კომუნისტის კურსის გარკვევა. აქ ვალიუტის საკითხი ძლიერ ქანაობს და ჩქვობ თვით თუ გამოცდილმა სპეკულიანტმა გამოარკვიოს თუ რომელ მათგანს უნდა მიეცეს უპირატესობა. ამიტომაც დამეკარგა იმედი მოლაპარაკების მშვიდობიანათ გათავებისა.

წინასწარი მოლაპარაკება ბ-ნ ბეგზადიანსა და გუსეინოვს შორის უკვე დაიწყო ჩვენს დედა ქალაქში. მოლაპარაკებას, რომლის შინაარსსაც დაახლოვებით ქვემოთ ვაღმოგვიჩვენებთ სასურველი პირი არ უჩანს, ვინაიდან ვერ გამოინახა ისეთი საზოგადო თვისება გარდა ავაზაკობისა (преступность) რომლის მიხედვითაც შესაძლებელი ყოფილიყო ამ ღირებულობათა შედგენა. პირველი მოლაპარაკებაც ამ ნიადაგზე სწარმოებდა.

ბ-ნი ბეგზადიანი. პატივცემულო კოლეგა! ჩემის აზრით თითო კომუნისტში უნდა დაგვიბრუნდეს ხუთი დაშნაკაცანი, როგორც თანაბარი ღირებულება ერთი კომუნისტისა. თუ თქვენ საწინააღმდეგო არაფერი გაქვთ, მე ჩვენს გადაწყვეტილებას ვაცნობებ ჩემს მთავრობას ერევანში.

ბ-ნი გუსეინოვი. ძვირფასო მეგობარო! ჩემი შეხედულებით თქვენი მოსაზრება ყალბს ნიადაგზე აგებული და ჩემთვის სრულიად მიუღებელია. თუ ავაზაკობის (преступность) პრინციპს მივიღებთ საფუძვლათ თითო დაშნაკაცანში ხუთი კომუნისტი უნდა დაგვიბრუნოთ. ნუ თუ თქვენთვის აქ საექვო ელემენტი კიდევ არსებობს რამე.

ბეგზადიანი. როგორ? ეს რა მესმის, ამხანაგო? ნუ თუ ერთი კომუნისტი, ის კომუნისტი, რომელმაც მთელი რუსეთი დაანგრია, რომლის მიზეზით უსაზღვრო რუსეთის სიგრძე-სიგანეზე მხოლოდ ოხვრა და კვნესა გაისმის, რომელმაც ასე წლით უკან დასწია რუსეთის ცხოვრება... ნუთუ ასეთი კომუნისტი სამ დაშნაკაცანათ მაინც არა ღირს? მეტის დაკლება არ შეიძლება.

გუსეინოვი სწორეთ გაუგებრობაა. მე წინათვე ვიცოდი, რომ სომხეთი ასეთ აშკარა და უდავო საკითხსაც სადაოვოთ გახდიდა. ნუთუ თქვენთვის საიღუმლოებას შეადგენს, მეგობარო, ამ მხრივ დაშნაკაცანთა დამსახურება. ვისი მიზეზით არის, რომ მთელი სომხის ერი თითქმის ბოჯანო და წამებული შეიქნა? ვინ არის ის ზოროტი გენია, თუ არ დაშნაკაცანი, რომელმაც მოინელა ეს ხალხი, რომელმაც ზღვა სისხლი და ცრემლი აღინა სხვასაც და თავის ერსაც. მე არ მეგონა თუ აქ სავაჭრო და სახათბალო ვახდებოდა ამ ნათელი კითხვის გადაჭრა. ერთ დაშნაკაცანში ორი კომუნისტი! ეს ჩემი უკანასკნელი სიტყვაა.

ბეგზადიანი. სრულიად გულდამწვდებით ვისმენ თქვენს სიტყვებს პატივცემულო მეზობელო. მე ვიცოდი, რომ აღიზნების არ მოსიურვებდა სომხეთთან შეთანხმებას, ვინაიდან მას სხვა ფარული ზრახვანი ასულდგმულებს. მთელს მსოფლიოში არ გამოჩნდება კაცი, რომელმაც ჩვენს წინადადებაში საექვო და ვადამეტებული დაინახოს რამე. სრულის შეგნებითა და პასუხის მგებლობის გრძნობით აღჭურვილი ვდგები დათმობის გზაზე, გაძლევთ ჩემს უკანასკნელსა და ურყევ წინადადებას: ერთი კომუნისტი მიირთვიეთ, ორი დაშნაკაცანი დაგვიბრუნეთ! ღმერთი მოწამეა დავთმეთ, რის დათმობაც შეიძლებოდა.

მოლაპარაკება დიდხანს გაგრძელდა. მთელი ღირსებები დაშნაკაცანისა და კომუნისტისა სრულის დასაბუთებით მოყვანილ იქნა მოკამათეთა მიერ, მაგრამ მაინც შეუძლებელი შეიქნა ამის გამოარკვევა, თუ რომელ მათგანს უნდა მისცემოდა უპირატესობა, რომელი მათგანის კურსია უფრო მაღალი.

საჭირო დარჩა საქართველოს მთავრობის ჩარევა, რომლის წინადადებით გადასწყდა მოწვეულ იქნას უფრო მრავალრიცხოვანი კონფერენცია. ჩვენ დიდის სიამოვნებით ვეგებებით ამ გადაწყვეტილებას მაგრამ ამასთან ერთად სრული დარწმუნებული ვართ, შერიგება ვერ მოხდება თუ გაცვლა-გამოცვლა ბრინჯზე, ტყავზე ან სხვა რამ სავანზე არ მოხდა და ამგვარათ სისხლის ღვრა აუცილებელი იქნება.

მორიელი.

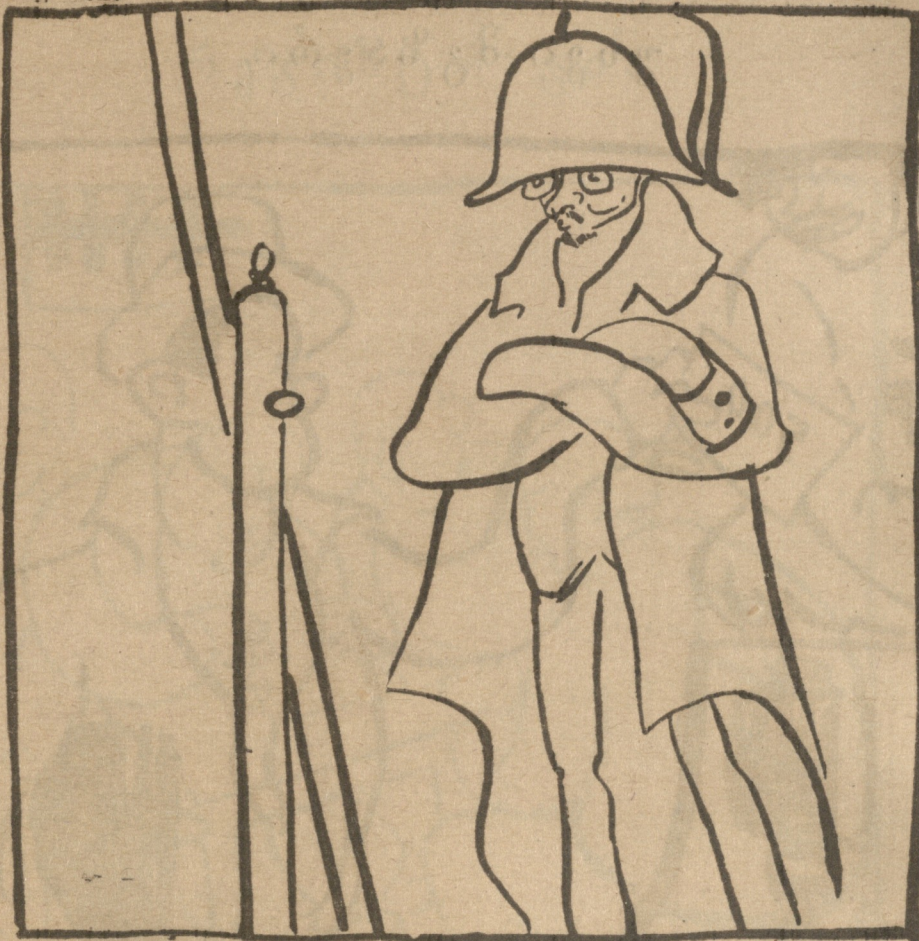
საბჭოთა რუსეთის გამოჩენილი მსახიობი ლევ ტროცკი თავის საუკეთესო როლებში.

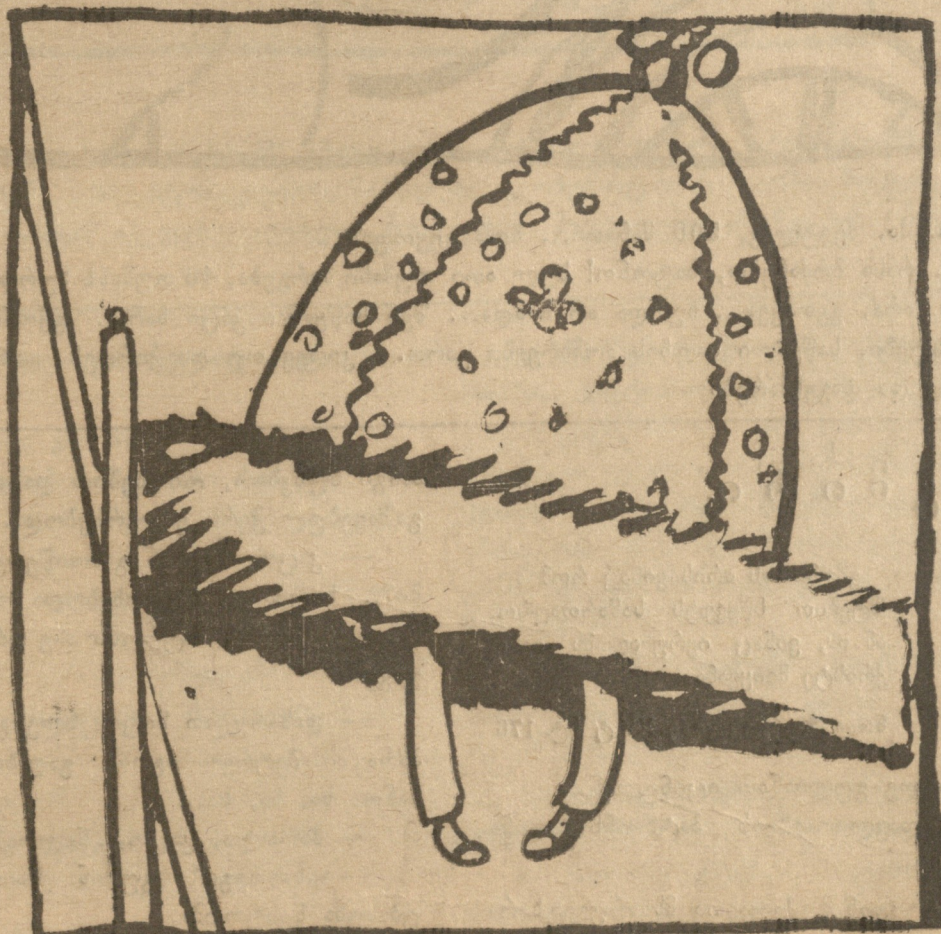
იულიოს კეისარი. თავს დაფნა მიმკობს, ტანსა ტოფა, ვარჯკეისარი!
ვინც არ მირწმუნებს, მისთვის ხელთ მაქვს მზათ მე ისარი!

ფრიდრიხ დიდი. ზედ ჩემზედ არის გამოკრილი რთული როლი დიდ ფრიდრიხისა...
აქ საკმაოა გამოჩენა თავხედობის და დიდ რიბასა!

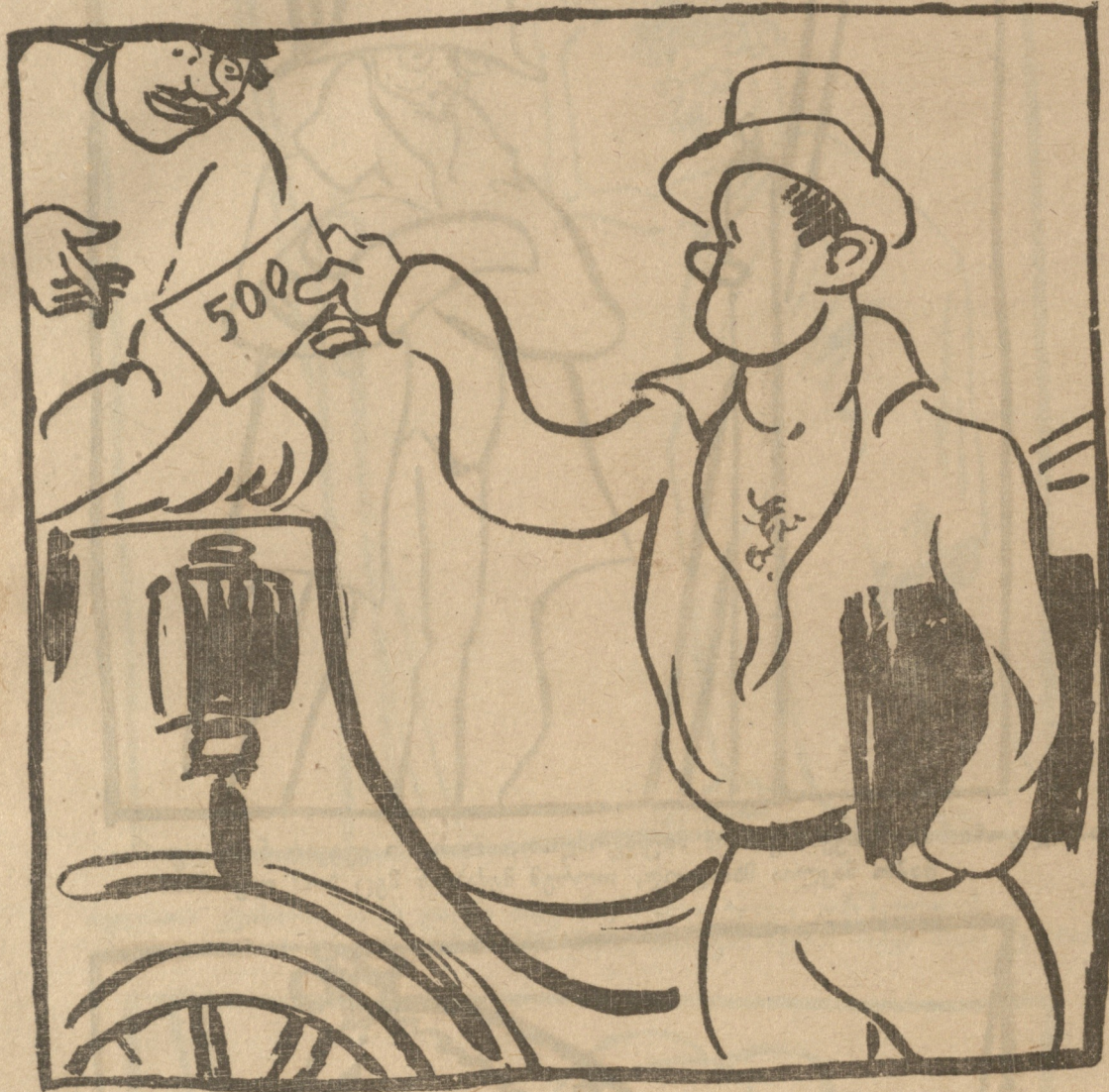

ნაპოლეონი. აბა სთქვას ვინძემ მიუდგომლათ, რით არ ვგევარ ნ პოლეონსა.
ნაპო მაკლია მხოლოდ, თორემ მეძახიან მეც ხომ ლეონსა!

ვლადიმერ მონომახი. შძიმე ყოფილხარ, შოი ქულო ზობოაჩისა!
ქუდი კი არა, ხაფანგის ხარ მსგავსი, მახასა!

უხვი მგზავრი.

მგზავრი. ჰა, მეეტლევ, 500 მანათი... ხომ გეყოფა?
მეეტლე. რასა ბრძანებთ, ბატონო! სულ ათი თუმანი მერგება, 40 თუმანს ხურდას მოგართმევ...
მგზავრი. არა, გეთაყვა... ხურდა არ მინდა... შენ საწყალი კაცი ხარ... 'გქონდეს ეგ ფული...
 ჩვენ, კომუნისტები, საწყალი ხალხის მომხრეები ვართ... კიდევ თუ დაგჭირდეს დახმარება, ჩვენთან მოდი, ჩაეწერე და დაგეხმარებით.

გ მ ი რ ი.

გმირი ის არის ვინაც რომ მუშტებით სწყვეტს სამართალსო, ან ის, ვინაც იერუსალიმს იესო ქრისტე მიიყვანა.

სოლ. ზურგიელიძე. XV ტ. სტ. 176

პეტრე და პავლე გულიანათ იცინოდნენ. რესტორან „დავლიოთ“-ის პატრონს დანა კბილს არ უხსნიდა.

ცალკე კაბინეტიდან მოქეიფეთა მხარული ხარხარი ისმოდა. ეტყობოდა ქართველები იყვნენ. დრო გამოშვებით ცეღური მრავალ ჟამიერის ნარ-ნარი

ჰანგი ბუზებით, ობობებით და თამბაქოს ბოლით გაშავებულ ჭერს ეაღერებოდა.

— კაცო, საიდან გამოიწერე ასეთი მუშტრები?... სიცილით ეკითხებოდა პავლე ნესტორას („დავლიოთ“-ს პატრონს ასე ერქვა) რას დახარჯავენ.

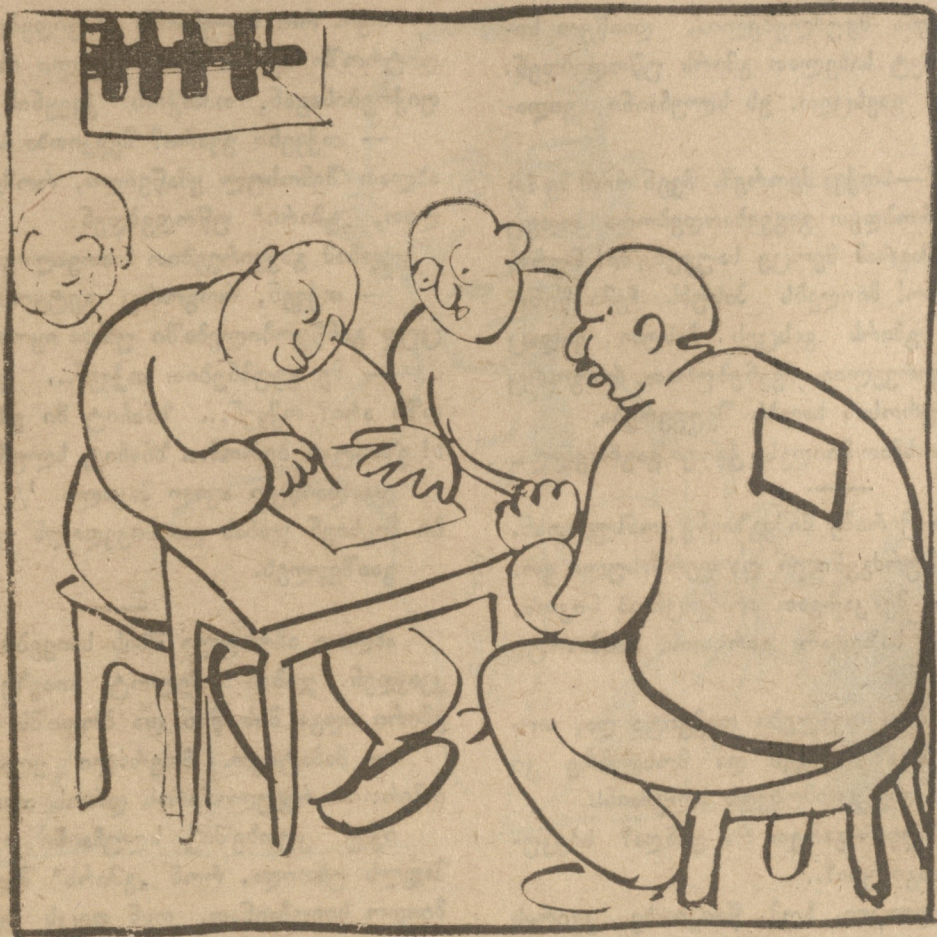
— დახარჯვით სიცოცხლე გაქვს—ჩაერია ლაპარაკში პეტრე—მაგრამ გადახთის კი რა მოგახსენო. ხა, ხა, ხა...

— მართლა, კაცო, „ნალოგში“ გამოუქვითე...

— „ნალოგი“ გუშინ წაიღეს. ამოხვნეშით უპასუხა ნესტორმა.

— ხა, ხა, ხა! ეს ნამდვილი ინგლისური პოლიტიკაა! ხა, ხა, ხა! ჯერ გადასახადი აკრიფეს

რეგისტრაცია.

ვინაიდან თბილისელ კომუნისტებს ფრიალ დიდი გასავალი აქვს კატორგელებში და საუკეთესო ნიადაგი ციხეში (იხ. კატორგელების წერილები „კომუნისტში“), სჯობია მოღვაწეობა მეტეხში გადაიტანონ, რადგან აქ უფრო ადვილათ მოაწყობენ პარტიული ამხანაგების რეგისტრაციის საქმეს...

და შემდეგ იქეიფეს, წადი გამოუქვითე ეხლა. ხა, ხა, ხა!

კარებში ახალგაზდა გამოჩნდა.

— სად არიან ჩვენები? შეეკითხა რესტორანის პატრონს.

— მე-№ 5.

კმაწვილი მეტათ აღელვებული ოთახში შეიქრა.

— ბატონებო! მე ვერ წარმომიდგენია როგორ შეგიძლიათ თქვენ აქ იქეიფოთ, როცა ასეთი ამბები ხდება...

— რა ამბები, კაცო?

— ინგლისელები წაფიდნენ?

— ქართველები ხომ არ შემოსულან?

— დავილუბეთ კაცი და ეს არის.

— მოისმინეთ, ბატონებო, მოისმინეთ. ინგლისელები არც წასულან და არც მიდიან. ვერც ქა-

რთველები ეღირსება აქ შამოსვლას. საქმე სულ სხვაშია. ძაღლის თავი სხვაგანაა დამარხული. ვილაცამ გაგვწერა გაზეთში: თითქოს ჩვენ ქრთამს ვიღებდეთ. ფულით, თუ რესტორანებში უფასოთ ქეიფობით, თუ სხვა რითინე—სულ ერთია. უშთავრესი ისაა, რომ ჩვენ ქრთამს ვიღებთ. ბატონებო, გავიხილა ეს? წარმოგიდგენიათ? ჩვენ მექრთამეები? ნესტორ.

შემოვიდა რესტორანის პატრონი.

— ჩვენ მექრთამეები ვართ?

— რას ბრძანებთ ბატონო!

— ჩვენ გვიქეიფნია ოდესმე და ფული არ გადაგვიხთია?

— რაფა გეკადრებათ ბატონო! დღევანდელ ნახარჯს, ბატონო, თქვენ გადაიხთით.

— შენ დღევანდელ ნახარჯზე არ გელაპარაკებთან. სულ რომ არ მოგცენ არც მაგით დაიფსები.

— ბატონებო, მიმართა მოქიფეებს, ხომ და-
რწმუნდით ახლა, რომ ჩვენ მექრთამეები არ ვართ?
აბა ახლა ყური უგდეთ რა სწერია „ეშმაკის მათ-
თრახში“.

და წაიკითხა „კოსტიუმი“.

— ამის მოთმენა შეუძლებელია, დაიწყო სი-
კომ, რომელსაც მეტ სახელათ გმირს უწოდებდენ.
ამას პასუხი უნდა გავსცეთ. ეს სლუჩაინი ვილა-
ცაა თავს ივლებს.

— ბატონებო!—სთქვა მეორემ. ჩვენ რომ მე 15
საუკუნეში ვცხოვრობდეთ გაგვენბარდებოდა კიდევ
გაზეთში გაწერა. მაგრამ მეოცე საუკუნეში! ნურას
უკაცრავათ ბატონო! მიიღებს პასუხს. ჩემი წინა-
დადება: მიენდოს გმირს გაცეს პასუხი ვილაც
სლუჩაინია, რასაკვირველია, ჩვენებურათ, როგორც
ჩვენისთანა კულტუროსან ხალხს შეეფერება.

წინადადება ერთხმით მიიღეს. ქეიფი გაგრძელდა.

— თეო, შენი ჭირიმე მიმეგზავნე კონსულთან.
ეხვეწებოდა თმა აბურძგენილი და ფერწასული გრ.
სლუჩაინი ამხანაგს. მე კარგათ არ ვიცნობ ნიკოს.
როგორმე მომიწყვე საზღვარ გარეთის პასპორტი
მომცეს.

თეომ გაკვირვებით თვალეზი დაქიჯა და, თი-
თქოს იალბუზის მთაზე იდგეს და მოსაუბრე კი
თერგის ხეობაშიო, ისე გადმოხედა სლუჩაინს.

— კაცო, საზღვარ-გარეთ რა გინდა? სპეკუ-
ლიაცია ხომ არ დაგიწყია?..

— რის სპეკულიაცია. ხომ წაიკითხე კვირას
ეშმაკის მათრახში „კოსტიუმი“.

— წაიკითხე. საუცხოვო იყო.

— დღეს დილაზე გიორგი შემხვდა და მითხრა:
არსად გამოჩნდე, დაიმალე, თორემ ცოცხალს არ
გაგიშვებენ, ძალიან გემტერებიანო. ღმერთო, რა
ხალხში ჩავარდი!

რას ამბობ, კაცო!—ამშვიდებდა თეო საწყალ
სლუჩაინს. ველურები ხომ არაა, კაცებია. რაფა
გაგლახავენ. თუ შეურაცყოფილათ გრძნობენ თავს
პრესის საშვალეებით გაგცემენ პასუხს. თუმცა სიფ-
რთხილეს თავი არ სტკივა. ცოტა ხანს მოერიდებ.

საკანდიტროში ნუ მოხვალ ამ ერთ კვირას, გზაზე
ნუ შეეფთები.

და წავიდა საწყალი სლუჩაინი სახლში, რომ
ერთ კვირას არ გამოსულიყო.

თეო რომ სლუჩაინს ამშვიდებდა, ჯაბარი საკან-
დიტროში იჯდა. მისი შუბლი ისე დაბურულიყო
ფიქრებისაგან, თითქოს ქვეყნის ბედს სწყვეტსო.

— თქვენი გვარი? შეეკითხა ჩაფიქრებულ ჯაბას
ახლათ შემოსულ ყმაწვილი, რომელსაც მეტ სახე-
ლათ, „გმირს“ უწოდებდენ.

ჯაბამ გაკვირვებით ჩათვალიერა:

— თქვენ, როგორც გეტყობთ, ღვინოსთან
ცუდ განწყობილებაში უნდა იყოთ.

— მე გეუბნებით თქვენ... დაგვიწერეთ გაზე-
თში არა? თქვენ... ზნაჩიტ მი ვზიატკი ბერომ...
ა! ვზიატკი ბერომ... ზნაჩიტ სლუჩაინი ვი ა...

და დაიწყო აყალ მაყალი. 1/2 დიუჟინა გმირე-
ბი მიესიენ ჯაბას და სიკვდილს უპირებდენ.

გააშველეს.

ახლათ ამოსული მზის სხივებმ მხიარულათ ცე-
კვავდენ ჯაბას მელოტ თავზე. თავჩალუნული
გმირი იდგა მის წინ და ბოდიშს იხთიდა

— მაპატიეთ. მთვრალი ვიყავი.. შევცთი...
ღმერთი—რჯული არას დროს აღარ ჩავიდენ...

იქვე კუთხეში სლუჩაინი იჯდა და ღმერთს
მადლს უხთიდა, რომ „გმირს“ შეეშალა და ჯაბარი
მიიღო სლუჩაინათ. თან ფიცს სდებდა:

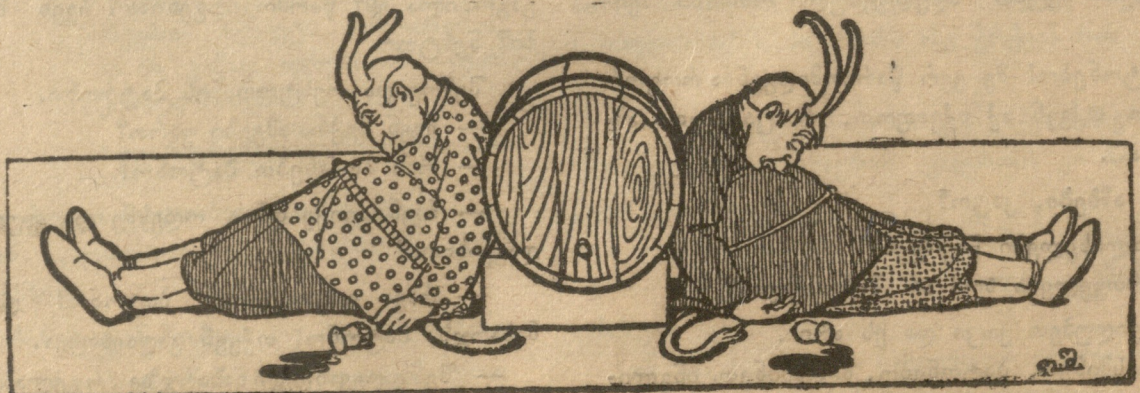
— ღმერთო ახლა გადამარჩინე და არას დროს
აღარ დავწერ ასეთ ხალხზე, არას დროს.

Se—ეც

P. კ. ბ.—ნო ეშმაკო! მოახთინე ფიცხელი გან-
კარგულება, რომ სლუჩაინმა ისევ სწეროს. ხანდა-
ხან მაინც შეინჯღრევა ბათუმის გმირთა დაძინე-
ბული სინდისი. თუმცა სოლო. ზურგიელიძემ სთქვა
„კოკაში თხლე რაც უნდა ანჯღვრიო ღვინოთ
მაინც არ გადაიქცევაო.“

30/VI-20

Se—ეც.

სასიქადულო თანამეცამულე

დიდებამოსილი და სახელ-განთქმული კომუნისტი

რევეო სოფნარხოზაუვილი.

რევეო (რევეზ) სოფნარხოზაუვილი დაიბადა სამუაროს იმ პლანეტაზე, რომელსაც დედამიწა ჰქვია, სახელდობ იმ ადგილას, სადაც მეცამეტე მერიდიანი ჩრდილო სივანის ორმოცდა მესამე გრადუსს ხაზს უხვდება.

სახელი მოიხვეჭა აფხაზეთის, ოსეთის, და სამაჰმადიანო საქართველოს პროლეტარულ მასების საქართველოს წინააღმდეგ ბრძოლაში.

დაარიგა შემოჩამოთვლილ მხარეებში 57 მილიონი ნიკოლოზის ფული და 159 მილიონი კერეკა.

ამ ჯამად თბილისში იმყოფება და კომუნისტების მისიაში მუშაობს საქართველოსა და რუსეთს შორის დადებულ ხელშეკრულების გასაბათილებლათ.

რევეო სოფნარხოზაუვილის საბიოგრაფო მასალების შეგროვებას და პიროვნების დახასიათებას ჩვენი ჟურნალი შემდეგ მუხებში შეუდგება.

ვთხოვთ ვეკლას, ვინც იცის რამ ამ შესანიშნავი ადამიანისა, დაუკონებლივ მოაწოდონ ჩვენს რედაქციას, რათა არ დაგვრჩეს გაუმუქებელი არც ერთი მხარე ჩვენის ეოვლად შესანიშნავი თანამეცამულის მოღვაწეობისა.

სცენა აჭარის ცხოვრებიდან.

იმ დღეს, ქოო, ყანაში ვმუშაობდი ფერდოზე, გამოძვრა ვინცხა ტყიდან და დიმიწყო ბზერა: „ბელქი, დავფიშმანდი, ვინ უნდა იყოს აგი მეთქი, მევირე ლივერზე ხელი და შუუქახე: ეეეიტ, ვინ ხარ კაძახო? თქვი ბორჯზე, თვარა მევიდა ყურ-შუმი შუბლში მეთქი...

ნუ გეშინია, აფხანოგო, მე გლახა კაცი არ ვარო, მოუდა ახლო და მითხრა გამარჯობა!

- გაგიმარჯოს.
- სედოური ხარ?
- აჭა' კლი!
- აგი მაწა ვისია?
- ვინც მუშაობს ქმისია!
- ახალი ამბავი იცი?
- ჯერე არა!
- რამე პარტიაში ხარ?
- კი!
- რა პარტიაა?
- ცოლშვილიანების
- მაგი არა, სხვა პარტიაში თუ ხარ?
- არა,
- როგორ უყურებ საქართველოს?
- აქიდან კარგად ვერ უყურებ, აგი ტყვი მიშლის...
- არა, ისე რაა ზრის ხარ საქართველოზე, ხომ იცი, რომ შემოვიდენ?
- ვიცი და მიხარია კიდევ, მარა მწყინობს, რომ იგინის მოსვლა ვერ ვნახე არ შეცალა.
- რა გაქ გასახარი?
- რა მაქ სატირელი?
- ქართველების მთავრობას კარგად იცნობ?
- ვიცნობ!
- მოგწონს?
- შენზე უკეთესათ.
- მერე იცი რა ხალხია?
- ახლა იგიც მკითხე ვინ სად დეიბადა დაროის შეინათლა.
- შენ სცდები, სჩანს არ იცნობ მათ, ისინი, ამხანაგო, მოლალატებია.
- შენ გილალატეს?
- მე კი არა, თქვენ, ამხანაგო.
- ჩვენ რაზე?
- ნუ თუ არ იცი, რომ მთელი აჭარის ტანი მოატყუეს და ისე შემოვიდენ, იმათ უნდა თქვენი განადგურება, სარწმუნოების მოსპობა და თქვენი ქონების მითვისება...
- ვინ მოგართვა ლაპორტი, ან სეიდან გეიგე აგინი?
- მე საწყლების, ლარიბ-ლატაკთა პარტიის კაცი ვარ, ჩვენ ყველგან ჩვენი აგენტები გვყავს და

ვიცი, სად რა ხდება, ახლა თქვენ უნდა აჯანყდეთ, სასმელი, საქმელი, თოფი, იარაღი და ფულე-ბი რამდენიც გინდათ, მიიღეთ ჩვენი პარტიიდან...

- ფული ბოური გაქვან?
- მილიონობით,
- იარაღიც?
- რამდენიც გინდათ.
- ვინ მოგცათ?
- ვინც მოგცა, გეუბნები ყველაფერი ბევრი გვაქვს...
- შენ ან ერთში სტყუევი, ან მუურეში, შენ თქვი: ჩვენ ლარიბების პარტიეს ვართო, თუ ლარიბები ხართ, მილიონებს თქვენთან რა უნდა, და თუ მილიონები გაქვენ მაშინ საწყლები სეიდან ხართ?
- არა, ამხანაგო, შენ არ გესმის საქმე რაშია...
- მართალია, ამდონხანს ყრუი ვიყავი, აფერი მეყურებოდა, ყველე ჩვენ გვატყუებდა, მარა ახლა ყორიფელი ვიცი, იგიც ვიცი რომ შენ ჩემი მოტყუება გინდა, მარა იცი რას გეტყვი, ძიავ; გადი აქიდან, გამშორდი, ის ტყიდგან რავაც გამოძვერი, ისთავე შეძვერი თვარა, რჯულს ვფიცავ, ოთხ-ხუთს ნახვრეტს გაგიკეთებ გვერდებში.
- მე წავალ, მარამ ზოლოს ინანებ ნახავ რა დღეს დაგაყენებენ...
- ოლონ თქვენისთანებმა დაგვეთხუოს, და ჩვენ და ქართველები ყოლთვისმოვრიგდებით, სიკეთისა მეტი ქართველებს ჩვენდა სიავე არ უქნია?
- ოჰ, შე სულელი, რეებს ყბედობ.
- ჰაიდე მეთქი, თვარა მოუდა ყურ-შუმი, ერთი კი შემხედა ცოფიან ძალღსავით, მოტრუალდა და-სცვითა თავი ტყეში ტურასავით...

რ. ჯიბილ.

საზიზღარი ჭორი.

თავასის თემი (შორაპნის მაზრა).

ბოროტმა ენებმა ხმები გაავრცელეს, თითქო თავასის თემში დეზერტირები აღარ იმყოფებოდეს. ამის გამო, თემის გამგეობა (ნ. წიწილაშვილი, ა. საყვარელიძე და დ. ლოლაძე) სახალხოთ აცხადებს, რომ ჩვენს თემში დეზერტირებიც, ინდაურებიც, ნედლი თევზიც, პურიც და ღვინოც მრავლათ მოიპოვება. ვინც ასეთ ცრუ ხმებს ავრცელებს კეთილ ინებოს მობრძანდეს და საკუთარის თვალით დარწმუნდეს, რომ ჩვენ ყველაფრით მდიდარი ვართ, ხოლო განსაკუთრებით კი დეზერტირებით.

მუხის ძირელი.

ჩრეზვიჩაიკაში

— რა დაშავა ამ კაცმა ამდენ ხანს რომ ციხეში ალბობთ და ბრალდებას კი არ ეუბნებით?
 — არაფერიც არ დაუშავებია. ეს მოწმეა და მიტომ ზის აქ. სადა გვაქვს იმისი თავი რომ ყოველთვის დავიბაროთ ხოლმე ჩვენების ჩამოსართმევად ვგრე არა სჯობია? როცა დაგვჭირდება, აქვე გვყავს და აღვილოთაც დაგვიტხავთ...

მიიღება ხელის მოწერა

== „**ეზმაკის მათრახი**“ ==

ქურნალი თვეში ღირს 40 მან. გამოწერა შეიძლება მხოლოდ სამი თვით, ფასის გადახდა წინდაწინ არის საჭირო.

ქურნალში დასაბეჭდათ მიიღება აგრეთვე **განსხადებები** — შეღავათიან ფასებში.

რედაქცია მოთავსებულია რუსთაველის პროსპექტზე, № 24 (ყოფილი გოლოგინის) და ღიაა დღის 8—2 საათამდე.

ქართველი მუშა (რუს კომუნისტს). არა, მეგობარო, ჩვენი მღვდელი ეგრე არა სწირავს!..
 შენე საკუთარი ბურჟუაზია ერთბაშათ ჩაგიყლაპავს, ფრჩხილებიც კი არ დაგიტოვებია და ეხლა აქ
 მოსკოლხარ, ვინდა ჩემიც შესანსლო? არა, შვილოსა, ჩიარე! ეს მსუქანი ლუკმა ჩემი გახლავს, შვი
 დლასთვის ვინახავ, და ნურას უკაცრავათ, თუ შენ ვერ ჩაგაცეცხლებინო!

საქელმწიფო სტამბი.